

Tips rond duurzaamheid

Duurzaamheid is een containerbegrip. Er vallen veel onderwerpen onder en iedereen weet wel iets. Maar wanneer een klant wil gaan verduurzamen, weet jij dan voldoende om hem van een goed advies te voorzien? Wij spraken RB Jongerencommissielid Tim Bolink, RB-lid Ertuğ Koşmaci en Willem van Toor, beleidssecretaris bij VNO-NCW/MKB-Nederland. Zij geven je graag een paar tips.

Tim Bolink MSc RB – RB Jongerencommissie

De RB Jongerencommissie heeft in 2020 met input van Jong RB-leden een manifest geschreven. Hierin doen ze tien aanbevelingen hoe de overheid wet- en regelgeving kan verbeteren om het eenvoudiger en eerlijker in te richten. Eén van de tien punten was de deel- en platformeconomie.

'De deel- en platformeconomie is een perfect voorbeeld van de definitie People, Planet, Profit, de brede vertaling van duurzaamheid. Wanneer we naar het belastingstelsel kijken is Profit daarin opgenomen, Planet al veel beperkter en People zeer minimaal. De fiscale invulling van die laatste twee P's is op dit moment ontoereikend en mag uitgebreid worden. Denk aan een uitgebreider pakket aan maatregelen. Bijvoorbeeld voor de deelauto, een invulling van zowel People als Planet.

Wetgeving toekomstbestending

De reden dat de deel- en platformeconomie in het manifest staat, is omdat deze economie groeiende is en alleen maar groter zal worden, gesteund door alle technologische ontwikkelingen en apps. Er komt een generatie aan die een deeleconomie heel natuurlijk vindt. De wet- en regelgeving is hier echter nog niet op ingespeeld, wat het ingewikkeld maakt. Want wanneer ben je hobbymatig bezig, en wanneer noem je jezelf ondernemer? Daarvoor zouden duidelijke scheidslijnen opgesteld moeten worden. Ook al is de deeleconomie nu nog redelijk klein, wij denken dat dit heel groot gaat worden. En laten we direct aan de start naar de wetgeving kijken. Dat is namelijk ook heel duurzaam hè, wetgeving die voor langere tijd meegaat. Maak het toekomstbestendig!

Maatregelen op kantoren

- 'Switch van leaseauto's naar deelauto's. In plaats van een leaseauto op je parkeerterrein die nauwelijks gebruikt wordt, kun je kiezen voor één of meer-

'Luister ook naar je jonge medewerkers en stagiairs. Zij hebben misschien nog niet de fiscale ervaring, maar ze zijn wel meer opgegroeid met duurzaamheid.'

dere deelauto's die om de hoek geparkeerd staan en waarvan de kosten voor de onderneming zijn. Dat levert een aanzienlijke daling in kosten op. Mijn hoop is dat de overheid dit gaat stimuleren via regelgeving. Denk aan het onbelast vergoeden van de werkelijke kosten bij gebruik van een deelauto (i.p.v. de huidige kilometer-vergoeding), net zoals dat voor het ov al bestaat.

- Verder heb je natuurlijk de EIA en MIA. Deze milieulijsten zijn zeer uitgebreid,

maar als je die lijsten één keer in de zoveel tijd doorneemt, kun je vaak net een beetje extra advies geven aan je klanten. Nog beter zou zijn om één à twee personen op kantoor te hebben die zich hierop specialiseren en collega's kunnen adviseren. Maar dat is bij veel kantoren waarschijnlijk niet realistisch.

- Wat ik ook zou adviseren is om bij investeringen te kijken of kopen lonend is. Soms kan huur financieel namelijk veel interessanter zijn, zeker bij apparatuur die je niet vaak gebruikt. En er zijn steeds meer platforms die de huur van apparatuur (bijvoorbeeld grote machines) gemakkelijk maken.
- Duurzaamheid is geen trend, maar blijft. En dat vraagt een verschuiving in de manier van denken. Dus start met duurzaam denken. Kijk wat meer naar de lange termijn, qua investeringen maar ook bijvoorbeeld personeel.'

Rol van de belastingadviseur

- 'Als adviseur hoef je niet alle kennis te hebben over duurzaamheid, maar neem wel een aantal vragen standaard mee in een adviesgesprek. Begin met het bewust maken van je klant, over bijvoorbeeld de keten. Hierbij kun je vragen naar de toeleverancier en waar de spullen vandaan komen. Ook kun je vragen naar zijn toekomstplannen en waar de ondernemer over drie of vijf jaar wil staan met het bedrijf.
- En als ik hem wat meer aan Jong RB link: luister ook naar je jonge medewerkers en stagiairs. Zij hebben misschien nog niet de fiscale ervaring, maar ze zijn wel meer opgegroeid met duurzaamheid en hebben op dat gebied misschien wel hele goede ideeën. Laat ze eens bij een adviesgesprek aansluiten en zorg dat zij de duurzame vragen stellen.'

Tips rond duurzaamheid

Bc. Ertuğ Koşmaci RB – Sanacount

Fiscaal en financieel adviesbureau Sanacount is enkele jaren actief bezig op het gebied van duurzaamheid.

Oprichter Ertuğ is naast ondernemer ook ambassadeur voor de Sustainable Development Goals (SDG's).

Vanuit zijn persoonlijke en professionele ervaring geeft hij graag een paar tips.

'Duurzaamheid is niet een onderwerp dat zomaar uit de lucht kwam vallen. Ik heb tijden nagedacht over mijn invloed op het milieu en de samenleving. Samen met collega's heb ik gekeken hoe we duurzaamheid binnen Sanacount konden vormgeven. Ik heb een visie, missie en strategische pijlers geschreven en zo is het balletje gaan rollen. Dat is nu al weer ruim drie jaar geleden.'

Begin bij jezelf

- 'Om duurzaamheid goed aan je klant te kunnen verkopen, is mijn tip: begin bij jezelf. Het is een maatschappelijk thema waar iedere organisatie mee te maken krijgt. Als je het niet omarmt zet je jezelf buiten spel. Ik vind het te vergelijken met technologische ontwikkelingen. Wanneer je daar niet op aanhaakt, maak je jezelf ook irrelevant. Dat is bij duurzaamheid precies hetzelfde.'
- Het begint al bij het aantrekken van personeel. Duurzaamheid is een thema dat speelt op de arbeidsmarkt. Mensen wer-

ken tegenwoordig graag bij kantoren die maatschappelijk verantwoord bezig zijn, die een prettige werkvloer hebben. Dus neem dat als uitgangspunt.

- Focus je eerst op je eigen kantoor en probeer dan ook je klantenbestand een stap de goede kant op te helpen. Door op regelingen of subsidies te wijzen die een investering ineens wel mogelijk maken bijvoorbeeld.'

Invulling bij Sanacount

'Om bij Sanacount die prettige werkvloer te realiseren gebruiken wij Human Being Management in plaats van Human Resource

'Mijn grootste uitdaging zat in het meekrijgen van de medewerkers op het thema duurzaamheid. Maar door het gesprek te blijven voeren blijft iedereen goed aangehaakt.'

Management. Ik vind het belangrijk dat het goed gaat met mijn personeel en dat iedereen tevreden is en lekker in zijn vel zit. Open en eerlijk zijn twee kernwaarden van Sanacount. Feedback is belangrijk; in het begin is dat even wennen en niet altijd prettig, maar nu hebben we enorm fijne werksfeer en sterke persoonlijkheden binnen het team. Verder werken we met zijn allen aan duurzaamheid. Zo krijgt iedereen een aantal uur per week om zich te verdiepen in duurzaamheid en de uitkomsten worden ook weer met elkaar besproken. Bijvoorbeeld tijdens onze maandelijkse duurzaamheidslunch waarbij we mogelijke verbeterpunten bespreken. En dat hoeft niet altijd ingewikkeld te zijn, het kan ook iets simpels zijn als het gebruik van oplaadbare batterijen op kantoor in plaats van reguliere batterijen. Of het scheiden van afval. En daarnaast gaan we als kantoor met de lijst van SDG's aan de slag. Ik wil dat we gezamenlijk tot een top vijf komen die bij ons kantoor past en waar we mee aan de slag kunnen.

Mijn grootste uitdaging zat in het meekrijgen van de medewerkers op het thema duurzaamheid. Maar door het gesprek te blijven voeren blijft iedereen goed aangehaakt.'

Richting de klant

- 'Duurzaamheid is een standaard onderdeel van klantgesprekken geworden. We zitten met de meeste klanten eens per kwartaal om tafel, brengen duurzaamheid ter sprake en kijken vervolgens of ze op het gebied van duurzaamheid nog kansen kunnen benutten.'
- 'Geen enkel kantoor is hetzelfde. Ga dus vooral op ontdekkingsreis en kijk wat het beste bij jouw kantoor past. Ik heb geen kant-en-klaar antwoord over de beste implementatie. Ik geloof wel dat hierin een mooie toekomst ligt. Want de consument vraagt al om duurzaamheid. Dus als alle bedrijven hiermee aan de slag gaan, kunnen we een échte verandering realiseren.'

Willem van Toor - VNO-NCW/MKB-Nederland

Onder de noemer 'Ondernemen voor Brede Welvaart' richten MKB-Nederland en VNO-NCW zich samen op het bereiken van een samenleving met gelijke kansen en werk, een duurzame leefomgeving en voldoende economische groei om die brede welvaart mogelijk te maken. Bovendien wil het bedrijfsleven meer verantwoordelijkheid nemen voor het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

'Duurzaamheid is een thema dat enorm leeft bij ondernemingen. De oorlog in Oekraïne en de stijgende gasprijzen versterken dat alleen maar. Het mkb doet al heel veel aan verduurzaming, al jaren eigenlijk, maar we moeten echt nog wel een tandje bijschakelen. Wat nog ingewikkeld blijkt, is de investering in duurzaamheid. Het kost wat, zeker als je naar langetermijninvesteringen kijkt. En die investering kan niet iedereen zonder ondersteuning maken.'

Gemakkelijk scoren

- 'Kijk naar het gebruik van energiesystemen. Denk aan licht, warmte en, zeker in deze tijden, koeling. Hoe kun je energie besparen? Energie die je niet gebruikt, hoef je namelijk ook niet op te wekken. Kan de airconditioning een graad warmer? Bij sommige bedrijven staat deze kouder dan nodig. Sommige aanpassingen zijn ook snel terugverdiend, denk aan het vervangen van lampen door led-lampen. Of maak bij machines gebruik van regelaars die zorgen dat het toerental niet onnodig hoog is.'
- Ook op langere termijn is er genoeg te verduurzamen. De financiering maakt het ingewikkeld, omdat zo'n langetermijninvestering vaak niet binnen enkele jaren rendabel wordt. Hier is mijn tip: kijk altijd even op de website van de RVO waar je eventueel steun bij kunt krijgen.'
- Op de website van RVO vind je o.a. meer informatie over de Subsidieregeling Verduurzaming MKB (SVM)¹. Wil je als mkb-ondernemer verduurzamen? Dan kun je met hulp van deze subsidie een adviseur inhuren, die enkele duurzame investeringen aandraagt die bij jouw bedrijf passen. Meestal hangt er wel een prijskaartje aan zo'n verduurzamingsinvestering en ondernemers haken daarvoor soms af. Wij proberen nu om de overheid te stimuleren actief te communiceren naar ondernemers over verduur-

'Wil je als mkb-ondernemer verduurzamen? Dan kun je met hulp van deze subsidie een adviseur inhuren.'

zamingsopties en -subsidies. Ook zetten we ons in voor toegankelijke financieringsmogelijkheden zodat het mkb wél die investering kan doen. Dit is natuurlijk een rol waar de belastingadviseur ook mooi op zou kunnen aanhaken. Als je je bewust bent van de regelingen en subsidies die beschikbaar zijn, kun je daar goed op adviseren.'

Duurzaam is meer dan groen

- 'Vanuit Brussel komt de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Volgens deze richtlijn moeten bedrijven met 250 of meer medewerkers rapporteren over de impact van hun activiteiten op mens en milieu. Het mkb zal hier

niet direct mee in aanraking komen, maar naar verwachting wel indirect. Al is op dit moment onduidelijk hoe dat eruit gaat zien.

- En dan hebben we ook nog 'Sustainable Finance'. De rol van banken, verzekeringen en andere vergelijkbare instanties die de verduurzaming moeten financieren. Dat heeft niet alleen betrekking op het milieu, maar ook op governance en het sociale domein. Daar komt een belangrijke rol voor belastingadviseurs, want het mkb komt hiermee in aanraking.'

¹ De SVM geldt nog tot september 2022.